

การโคลนนิ่งมนุษย์กับมุมมองทางชีวจริยธรรม

พระวิมาน คัมภีร์ปัญญา *

ธนโชติ สิงห์คำป้อง **

ภาณุวัฒน์ สิงห์คำป้อง **

(วันรับบทความ: 27 กรกฎาคม 2562/ วันแก้ไขบทความ: 6 มกราคม 2563/ วันตอบรับบทความ: 7 มกราคม 2563)

บทคัดย่อ

การโคลนนิ่งมนุษย์ควรมีการพิจารณาในเชิงชีวจริยธรรม 7 ด้าน ได้แก่ 1) ชีวจริยธรรมว่าด้วยการกำเนิดมนุษย์โคลนนิ่ง ซึ่งสารพันธุกรรมจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของโดยชอบธรรม กระบวนการสร้างตัวอ่อนจะต้องมีมาตรฐานความปลอดภัยและไม่ทำลายตัวอ่อน 2) ชีวจริยธรรมว่าด้วยส่วนประกอบของชีวิตมนุษย์โคลนนิ่ง เพื่อไม่ให้เกิดการทำลายหรือทำให้ส่วนประกอบของมนุษย์โคลนนิ่งบกพร่องหรือเสียหาย 3) ชีวจริยธรรมว่าด้วยเสรีภาพในการเลือกทางเดินของชีวิตโดยไม่จำกัดเสรีภาพในการเลือกทางเดินชีวิตของมนุษย์โคลนนิ่ง 4) จริยธรรมว่าด้วยการลดทอนศักยภาพของชีวิตมนุษย์ โดยจะต้องไม่ลดทอนศักยภาพในการดำเนินชีวิตและการพัฒนาชีวิตของมนุษย์โคลนนิ่ง 5) ชีวจริยธรรมว่าด้วยศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยจะต้องเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกันและปฏิบัติต่อกันในฐานะมนุษย์เพื่อนมนุษย์ 6) ชีวจริยธรรมมนุษย์โคลนนิ่งเชิงสังคมวิทยา โดยมนุษย์โคลนนิ่งและมนุษย์ทั่วไปสมควรได้รับการปฏิบัติต่อกันอย่างเท่าเทียมในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม 7) ชีวจริยธรรมว่าด้วยการป้องกันการค้ามนุษย์ โดยไม่ใช้มนุษย์โคลนนิ่งเป็นสินค้าหรือวัตถุทางการค้า ดังนั้น ชีวจริยธรรมจึงเป็นตัวควบคุมการโคลนนิ่งมนุษย์ให้เป็นไปอย่างสร้างสรรค์และเพื่อป้องกันปัญหาหรือผลกระทบต่อมนุษยชาติ

คำสำคัญ: การโคลนนิ่งมนุษย์/ มุมมองทางชีวจริยธรรม

* อาจารย์, ดร., ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด

** นักวิชาการอิสระ

Human Cloning and Bioethical Perspectives

Phra Wiman Khampeerapanyo^{*}

Thanachot Singkumpon^{**}

Panuvat Singkumpong^{**}

(Received Date: July 27, 2019, Revised Date: January 6, 2020, Accepted Date: January 7, 2020)

Abstract

In human cloning, 7 perspectives on bioethics should be taken into consideration
1) In bioethics on the birth of cloned humans, genetic materials must be consented by rightful owners, and the process of creating embryo must comply with safety requirements and must not cause any harm to the embryo. 2) Bioethics regarding the body of the cloned humans must be taken into consideration in order to prevent any harm resulting in defects and damages in the body of the cloned humans. 3) Bioethics on a freedom to choose path of life involves no restriction on the personal freedom of the clone humans. 4) Bioethics on minimization of the potential of every human life relates to no minimization of potential in living and improving life of the cloned humans. 5) In bioethics regarding human dignity, equality of human must be respected, and humans themselves must treat each other as fellowmen. 6) Sociological bioethics of human cloning where both cloned and real men deserve an equal treat as members in society. 7) Bioethics regarding prevention of human trafficking involves that the cloned humans are not permitted to be used as merchandise or commercial objects. Therefore, bioethics becomes the control of the human cloning to keep track of creativity and to prevent any impacts upon humankind.

Keywords: Human cloning/ Bioethical perspectives

^{*} Lecturer, PhD, Masters of Arts Program in Buddhist Studies, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Roi Et Buddhist College

^{**} Independent Scholar

บทนำ

การโคลนนิ่งเป็นวิทยาการสร้างความมีชีวิตใหม่ให้เหมือนกับต้นแบบ โดยใช้สารพันธุกรรมเพื่อสร้างตัวอ่อนขึ้นมา ซึ่งเป็นข่าวครึกโครมต่อเนื่องในหลายปีที่ผ่านมา และยังทำให้เกิดความหวาดหวั่นว่าจะมีการนำวิทยาการโคลนนิ่งมาใช้กับมนุษย์ โดยฝ่ายที่สนับสนุนเห็นว่าการโคลนนิ่งมนุษย์เป็นความเจริญทางพันธุวิศวกรรมมนุษย์และเป็นสิทธิเสรีภาพในการเจริญพันธุ์ แต่ฝ่ายที่คัดค้านเห็นว่าการโคลนนิ่งมีปัญหาด้านความปลอดภัย และขัดต่อหลักจริยธรรม เพราะใช้มนุษย์เป็นเครื่องทดลอง ทั้งยังทำให้ขาดอัตลักษณ์ทางพันธุกรรมและผิดเพี้ยนไปจากธรรมชาติ ซึ่งจะกระทบต่อเผ่าพันธุ์ของมนุษย์หลายด้าน ทำให้มีกลุ่มจารีตนิยมและกลุ่มที่เคร่งครัดในจริยธรรมทางศาสนาออกมาวิพากษ์วิจารณ์ และต่อต้านการโคลนนิ่งมนุษย์ เพราะเห็นว่าเป็นการสั่นคลอนหลักความเชื่อทางศาสนาและจริยธรรม โดยเฉพาะประเด็นทางชีวจริยธรรมถูกนำมาถกเถียงกันในวงกว้าง ซึ่งบทความนี้จะได้นำวิเคราะห์การโคลนนิ่งมนุษย์ในมุมมองทางชีวจริยธรรมต่อไป

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการโคลนนิ่ง

โคลนนิ่ง (cloning) หรือการโคลน หมายถึงการคัดลอกหรือการทำซ้ำ (copy) ในทางชีววิทยา หมายถึง การสร้างสิ่งมีชีวิตใหม่ที่มีลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนเดิมทุกประการ (Brennan, J.R., 1985, p.300) สำหรับทางการแพทย์ หมายถึง การสร้างสิ่งมีชีวิตใหม่ที่มีลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนของเดิมทุกประการ การโคลนนิ่งเกิดอยู่เสมอในธรรมชาติ ตัวอย่างที่เห็นชัดเจน ได้แก่ การเกิดฝาแฝดเพศเดียวกันและหน้าตาเหมือนกัน กระบวนการโคลนนิ่งที่มนุษย์ทำขึ้น ได้นำมาใช้เป็นเวลานานแล้วโดยเราไม่รู้ตัว ได้แก่ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช และตัวอ่อนสัตว์ โดยการแยกเซลล์ซึ่งทำกันทั่วไปในวงการเกษตร (นำชัย ชีววรรณ, 2551, น.34)

1. ประเภทของการโคลนนิ่ง

การโคลนนิ่งจำแนกออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้ 1) การโคลนมนุษย์ตามกระบวนการแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ (1) การโคลนนิ่งโดยใช้ตัวอ่อน (embryo cloning) การโคลนประเภทนี้เป็นการใช้เซลล์ของตัวอ่อนมนุษย์มาเป็นวัตถุดิบในการโคลน (2) การโคลนโดยใช้ดีเอ็นเอของตัวเต็มวัย (Adult DNA cloning) คือ การนำเอาเซลล์ที่มีการแบ่งตัวจนกลายเป็นตัวเต็มวัยแล้วมาใช้ในการโคลน โดยใช้เทคนิคการถ่ายโอนนิวเคลียสของเซลล์ร่างกาย โดยการโคลนนิ่งแกะดอลลี่ก็ใช้วิธีนี้ 2) การโคลนนิ่งตามวัตถุประสงค์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ (1) โคลนนิ่งเพื่อสร้างสิ่งมีชีวิตใหม่ (reproductive cloning) หรือโคลนนิ่งเพื่อการสืบพันธุ์ เป็นการสืบพันธุ์โดยไม่ต้องอาศัยเชื้อตัวผู้หรือสเปิร์มเท่านั้น เพียงเอาเซลล์ร่างกายจากต้นแบบและไขมาผสมกันแล้วนำไปฝังตัวในมดลูกก็สามารถทำให้เกิดชีวิตใหม่ได้ (2) การโคลนนิ่งเซลล์ตัวต้นกำเนิด (stem cell) เพื่อใช้ในการบำบัดทางการแพทย์ (therapeutic cloning) เช่น ปลูกหรือซ่อมแซมอวัยวะที่บกพร่องส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกาย โดยการผลิตเซลล์ต้นกำเนิดซึ่งมีรหัสพันธุกรรมตรงกับของผู้ป่วยแล้วนำไปปลูกในอวัยวะที่เสียหาย เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าโคลนนิ่งเพื่อการรักษา (Therapeutic Cloning) วิธีทำขึ้นต้นเหมือนกัน ต่างกันตรงที่ไม่ปล่อยให้สิ่งมีชีวิตเจริญเติบโตจนเป็นทารก เพียงปล่อยให้ตัวอ่อนเจริญเติบโตได้ประมาณ 7-14 วัน ระยะนี้ตัวอ่อนจะมีเซลล์ต้นตอจำนวนหนึ่ง ภาษาอังกฤษเรียกว่า stem cell (นำชัย ชีววรรณ, 2551, น.34) การโคลนนิ่งเพื่อรักษานี้จะเป็นการนำเอานิวเคลียสจาก

เซลล์ร่างกายของผู้ป่วยมาทำโคลนนิ่ง ก็จะได้เซลล์ต้นตอจากตัวอ่อนที่มีลักษณะทางพันธุกรรมของผู้ป่วย (ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์, 2549, น.45) จากนั้นก็นำไปปลูกถ่ายอวัยวะหรือซ่อมแซมส่วนที่บกพร่อง

2. ปัญหาของการโคลนนิ่ง

การโคลนนิ่งมีปัญหาหลายอย่าง 1) ปัญหาเชิงกระบวนการ คือ กระบวนการโคลนนิ่งมีการนำเซลล์มาสร้างตัวอ่อนมนุษย์ อาจมีการแอบลักลอบนำเซลล์ของคนอื่นที่ไม่ได้ยินยอมมาใช้สร้างตัวอ่อน เมื่อนำเซลล์ออกจากตัวอ่อนก็จะทำให้ตัวอ่อนหยุดเจริญเติบโต ทั้งในกระบวนการยังมีการทำให้ตัวอ่อนจำนวนมากที่อ่อนแอกว่าตายไป และยังมีความเสี่ยงต่อผลแทรกซ้อน 2) ปัญหาการขาดอัตลักษณ์ทางพันธุกรรม เพราะจะทำให้มีพันธุกรรมเหมือนต้นแบบ ซึ่งจะทำให้สูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพพันธุกรรม 3) ปัญหาในการดำเนินชีวิต แม้ว่าจะสามารถสร้างมนุษย์โคลนนิ่งได้ก็อาจทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต เพราะอาจไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม การปรับตัวเข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมไม่ได้ มีปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกเหยียดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จากคนในสังคมที่ไม่ยอมรับ และมีปัญหาทางกฎหมาย 4) ปัญหาทางชีวจริยธรรม อาจมีการลักลอบนำตัวอ่อนมนุษย์ไปฝังในมดลูกคนอื่นโดยเจ้าตัวไม่ยินยอม การทำลายตัวอ่อนที่ไม่ต้องการเป็นการขัดต่อหลักศีลธรรม

3. ประโยชน์ของการโคลนนิ่ง

ประโยชน์ของการโคลนนิ่ง (Advantages of Cloning) สามารถนำมาใช้ในการเพิ่มจำนวนพืชและสัตว์พันธุ์หายากที่ใกล้สูญพันธุ์ได้ผลรวดเร็วกว่าการผสมพันธุ์ตามธรรมชาติ มนุษย์สามารถกำหนดลักษณะทางพันธุกรรมที่ดีได้ เพื่อช่วยในการผลิตอวัยวะของสัตว์ที่มีลักษณะเหมือนกันใช้ในการปลูกถ่ายทดแทนอวัยวะของมนุษย์ ซึ่งอาจได้อวัยวะที่เข้ากันได้โดยภูมิคุ้มกันตัวเอง ไม่ต่อต้านอวัยวะใหม่ที่รับเข้าไป ผู้ป่วยที่สมองตายก็สามารถกระตุ้นให้เซลล์สมองเกิดการแบ่งตัวทดแทนเซลล์เดิมที่ตายไป หรือผู้ป่วยที่มีอวัยวะภายในบกพร่องก็สามารถปลูกถ่ายอวัยวะได้ คู่สมรสที่ไม่มีโอกาสให้กำเนิดบุตรด้วยวิธีอื่นก็มีโอกาสได้บุตรมากขึ้น การโคลนนิ่งจึงมีประโยชน์ในทางการแพทย์และมีประโยชน์ในการสร้างพันธุกรรมเพื่อการสืบพันธุ์

การโคลนนิ่งมนุษย์ในมุมมองทางชีวจริยธรรมเชิงพุทธ

ชีวจริยธรรม (bioethics) หมายถึง การปฏิบัติต่อสิ่งมีชีวิตอย่างมีคุณธรรม ไม่ทำร้ายหรือทำอันตรายต่อสัตว์หรือมนุษย์ ทั้งในกรณีของการศึกษาหรือการวิจัย รวมทั้งการกระทำที่มีผลกระทบต่อชีวิตในทางร้าย โดยบทความนี้จะวิเคราะห์การโคลนนิ่งในมุมมองทางชีวจริยธรรมดังต่อไปนี้

1. ชีวจริยธรรมว่าด้วยการกำเนิดมนุษย์โคลนนิ่ง

ในมุมมองของพระพุทธศาสนาเห็นว่าการกำเนิดตามกระบวนการทางธรรมชาติของมนุษย์และสรรพสัตว์ทั้งหลายมี 4 ลักษณะ คือ 1) ชลาพุชะ การเกิดในครรภ์ เช่น มนุษย์ แกะ วัว ม้า เป็นต้น 2) อณฑชะ การเกิดในไข่ เช่น สัตว์ปีกทั่วไปและปลา 3) สังเสทชะ การเกิดในเถ้าโคล คือ เกิดในที่ชื้นแฉะ หมักหมมเน่าเปื่อย เช่น หนอน แบคทีเรีย อะมีบ่า เป็นต้น 4) โอปปาติกะ การเกิดผุดขึ้นหรือผุดเกิด เช่น เทวดา เป็นต้น ในส่วนของมนุษย์ตามปกติจะเกิดในครรภ์ แรกเริ่มของปฏิสนธิชีวิต

มาจากสภาพเล็กที่สุด จนมองไม่เห็นด้วยตาเปล่า นักชีววิทยากล่าวว่าไข่ที่ผสมแล้วจะเป็นเมือก ซึ่งพระพุทธเจ้าตรัสว่าเป็นกลละ คือ น้ำใส ๆ อันเป็นจุดเริ่มต้นของการเจริญเติบโตของคนและสัตว์ ในครรภ์มารดา เป็นการเกิดที่เป็นไปตามธรรมชาติ เมือกกลละที่เป็นน้ำใสแปรสภาพขึ้นขึ้นเรียกว่า อัมพุทระ (น้ำขุ่นข้น) จากนั้นก็แปรสภาพไปเป็นขึ้นเนื้อ มีลักษณะสีแดงบางเรียกว่าเปลี จากนั้นก็แปรสภาพค่อย ๆ แข็งตัวขึ้นเรียกว่าขณะ (ก้อนแข็ง) จากนั้นก็แตกเป็น 5 ปุ่ม เรียกว่าปมฺยจสาขา (บรรจบ บรรณรุจิ, 2537, น.60-61) คือ ปุ่มที่เป็นศีรษะ ปุ่มที่เป็นแขน 2 ข้าง และปุ่มที่เป็นขา 2 ข้าง ซึ่งเป็นรูปร่างมนุษย์ และได้วิวัฒนาการต่อมาจนกลายเป็นรูปร่างที่สมบูรณ์ แต่กระบวนการทั้งหมด เกิดขึ้นภายในครรภ์ แม้ว่าจะมีการนำไปผสมนอกครรภ์ แต่เมื่อผสมเสร็จแล้วก็จะนำไปฝัง ในผนังมดลูก การพัฒนาการของชีวิตก็จะเริ่มขึ้นที่ครรภ์อย่างต่อเนื่องจนถึงคลอด หรือในอนาคต อาจมีการนำตัวอ่อนไปฝังในมดลูกเทียมก็ได้ โดยสร้างให้มีสิ่งแวดล้อมและปัจจัยอื่นเหมือนครรภ์จริง เพื่อให้ตัวอ่อนมีการเจริญเติบโต

วิธีการโคลนนิ่งเป็นการนำสารสืบพันธุ์ที่มีลักษณะเป็นเมือกในร่างกายมนุษย์ออกมาผสมกัน นอกในร่างกาย สารเหล่านั้นเมื่อมีพัฒนาการแต่ละขั้นก็จะมีชื่อเรียกต่างกันไป แต่ลักษณะของ สารสืบพันธุ์เหล่านั้นจะมีคุณสมบัติเป็นเมือกที่ขึ้นและ จึงเป็นไปได้ว่าการเกิดของมนุษย์โคลนนิ่ง สามารถจัดเข้าในการเกิดแบบสังเสทชะ คือ เกิดในที่ขึ้นและ หมักหมม ดังนั้น ในระดับการคัดเลือก พันธุกรรมจนมาถึงระดับของการผสมระหว่างสารพันธุกรรมจึงมีลักษณะเป็นการเกิดแบบสังเสทชะ จากนั้นจึงนำเอ็มบริโอซึ่งเป็นตัวอ่อนที่เกิดจากการผสมสารพันธุกรรมนั้นเข้าไปฝังไว้ในผนังมดลูก ซึ่งก็เป็นการวิวัฒนาการต่อเนื่องจากความเป็นเมือกที่ขึ้นและมาเป็นก้อนเนื้อ วิวัฒนาการระดับ เอ็มบริโออยู่ระหว่าง 2 - 14 วัน หากเอ็มบริโอไม่ได้รับการนำไปฝังในผนังมดลูกภายใน 14 วันก็จะตายหรือผิดปกติ และมีองค์ประกอบอื่นจนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มนุษย์โคลนนิ่งจึงเป็นการกำเนิด 2 ลักษณะ คือ เริ่มต้นเกิดแบบสังเสทชะและต่อเนื่องด้วยกำเนิดแบบชลาพุชะ หรือในอนาคตอาจพบกรรมวิธีสร้างไข่ของมารดาได้ ซึ่งจะเป็นการเกิดแบบอันตชะก็ได้

การพิจารณาการโคลนนิ่งในเชิงชีวจริยธรรมการกำเนิดมนุษย์โคลนนิ่ง พิจารณาได้ 3 ส่วน คือ 1) ส่วนที่ว่าด้วยการได้มาซึ่งสารพันธุกรรม คือ การได้สารพันธุกรรมมาจากมนุษย์ต้นแบบโดย ความสมัครใจหรือด้วยความยินยอม ไม่ใช่ใช้วิธีการบีบบังคับ ทำให้อยู่ในสภาพจำยอม หรือใช้วิธีการ ลักลอบสารพันธุกรรม 2) กรรมวิธีในการผสม คือ กรรมวิธีในการผสมจะต้องมีความแน่นอน ไม่มีอัตราความเสี่ยงสูง เพื่อป้องกันการใช้นุษย์เป็นเครื่องทดลอง การทำโคลนนิ่งจะต้องมั่นใจว่า ได้ผลอย่างแน่นอน และไม่ควรถือเอาชีวิตสิ่งอื่นมาเสี่ยงกับกระบวนการที่ไม่มีประสิทธิภาพ 3) การไม่ ทำลายตัวอ่อน เนื่องจากการโคลนนิ่งมีการสร้างตัวอ่อนขึ้นมาจำนวนมากเพื่อเป็นตัวเลือก ในการโคลนแกะดอลลี่ ต้องใช้ไข่ถึง 277 เซลล์ แต่ประสบผลเพียง 1 เซลล์เท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 0.4 โดยจะคัดเลือกเอาตัวอ่อนที่ดีที่สุด ตัวอ่อนที่เหลือก็จะปล่อยให้หยุดการเจริญเติบโตหรือทำลายทิ้ง ซึ่งจะเป็นการขัดกับหลักชีวจริยธรรม ในมุมมองทางชีวจริยธรรมเชิงพุทธเห็นว่าทุกชีวิตล้วนมีคุณค่า ในตัวเอง แม้ว่าจะยังไม่เติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ แต่ตัวอ่อนก็มีสภาพความเป็นสิ่งมีชีวิตแล้ว ถ้าหากจะมีการสร้างมนุษย์โคลนนิ่งโดยไม่ขัดกับหลักชีวจริยธรรมจะต้องหาวิธีการสร้างตัวอ่อนขึ้นมา เพียงตัวเดียว เพื่อใช้ในการกิจการโคลนนิ่งชีวิตเดียว เพื่อป้องกันการทำลายตัวอ่อนที่ไม่ต้องการ

ในอินทสุตฺร พระพุทธเจ้าตรัสถึงกระบวนการเกิดชีวิตว่า “รูปนี้ปรากฏเป็นกลละก่อน จากกลละเป็นอัมพุทะ จากอัมพุทะเกิดเป็นเปสิ จากเปสิเกิดเป็นขนะ จากขนะเกิดเป็น 5 ปุ่ม (ปัญจสาขา) ต่อจากนั้น มีผมนและเล็บ (เป็นต้น) เกิดขึ้น มารดาของสัตว์ในครรภ์บริโภคข้าวน้ำโภชนาหารอย่างใด สัตว์ผู้อยู่ในครรภ์มารดา ก็ยังอรรถภาพให้เป็นไปด้วยอาหารอย่างนั้นในครรภ์นั้น” (พระไตรปิฎก ฉบับมหาจุฬาฯ (ภาษาไทย) (2539) สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย สคาถวรรค เล่มที่ 15 ข้อที่ 235 หน้าที่ 337) การเริ่มมีชีวิตของมนุษย์จะมีความครบถ้วนก็ต่อเมื่อ “ชายและหญิงมีเพศสัมพันธ์กัน และมีวิญญาณเข้ามาเกิดในท้องของฝ่ายหญิง จึงจะเรียกว่าการมีปฏิสนธิวิญญาณ ถือเป็นสิ่งบ่งชี้สำคัญของชีวิตที่เกิดขึ้นใหม่” (พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) และคณะ, 2545, น.153) อธิบายได้ว่า บิดากับมารดามีเพศสัมพันธ์ มารดามีประจำเดือนมาปกติและมีปฏิสนธิวิญญาณ จึงจะทำให้เกิดการผสมและตั้งครรภ์ขึ้น โดยอยู่ในอุณภูมิที่เหมาะสมในครรภ์ และได้รับการดูแลครรภ์อย่างเหมาะสม ทำให้ตัวอ่อนมีพัฒนาการในครรภ์จนถึงกำหนดคลอด สำหรับกรณีการโคลนนิ่ง จะไม่มีการอยู่ร่วมกันของหญิงชาย ไม่ผ่านกระบวนการมีเพศสัมพันธ์กัน แต่จะใช้พันธุกรรมมาสร้างตัวอ่อน แล้วนำไปฝังตัวในผนังมดลูก ต่อมาก็จะมีพัฒนาการในครรภ์จนถึงกำหนดคลอด โดยที่แม่ผู้อุ้มท้อง อาจไม่เคยเห็นเจ้าของ “รหัสพันธุกรรมต้นแบบ” มาก่อนเลยก็ได้ ถึงแม้ว่าการเกิดมนุษย์โคลนนิ่ง จะมีส่วนที่แตกต่างจากการเกิดตามธรรมชาติ แต่มนุษย์โคลนนิ่งก็มีองค์ประกอบของชีวิตก็คือ ขันทั้ง 5 เหมือนกับมนุษย์ทั่วไป ดังนั้น ชีวิตจริยธรรมว่าด้วยกระบวนการชีวิตของมนุษย์โคลนนิ่ง จึงเหมือนกับมนุษย์ทั่วไป โดยใช้เกณฑ์การตัดสินที่ความเป็นชีวิต เจตนาทำแท้งของมนุษย์ถือว่าเป็นผิดจริยธรรมเพราะว่าลูกที่แท้งออกมามีชีวิตแล้ว ส่วนชีวิตจริยธรรมในมนุษย์โคลนนิ่งจะเริ่มที่ การถูกผสมจนพัฒนาเป็นตัวอ่อน โดยตัวอ่อนได้มีปฏิสนธิจิตแล้ว “เมื่อมีปฏิสนธิจิตแล้วก็จะได้วิวัฒนาการและพัฒนาเป็นอุปาทาน อุปาทานเป็นปัจจัยให้เกิดภพ ภพก็วิวัฒนาการไปเป็นชาติ” (ยงยุทธ วิริยาธุรงค์, ม.ป.พ., น.14) สังเกตได้จากตัวอ่อนจะมีความรู้สึกต่อสิ่งแวดล้อมและสิ่งที่มากระทบ ซึ่งเป็นอาการทางจิตที่กระตุ้นให้เกิดการดูดซับสารอาหารและวิวัฒนาการในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมในครรภ์ และกระบวนการโคลนนิ่งได้มีการสร้างตัวอ่อนขึ้นมาจำนวนมาก แต่เลือกเอาตัวอ่อนที่แข็งแรงที่สุด เพียงตัวเดียวและทำลายตัวอ่อนที่ไม่ต้องการ หรือแม้แต่การไม่ทำลายตัวอ่อนแต่จะแอบนำไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่นซึ่งขัดกับหลักชีวิตจริยธรรม เช่น อาจมีการนำตัวอ่อนที่เหลือจำนวนมากไปโคลนนิ่งเพื่อใช้เป็นแรงงานทาส หรือเพื่อรับโทษแทนในกรณีที่มีการโคลนนิ่งของพวกมิจฉาชีพ เป็นต้น

2. ชีวิตจริยธรรมว่าด้วยส่วนประกอบของชีวิตมนุษย์โคลนนิ่ง

ชีวิตในมุมมองของนักวิทยาศาสตร์อาจหมายถึงสสารและพลังงานรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมีองค์ประกอบพื้นฐาน 2 โครงสร้าง คือ “โครงสร้างระดับเซลล์ แต่ละเซลล์ประกอบด้วย ไซโทพลาสซึม และนิวเคลียส กับโครงสร้างทางเคมี แต่พุทธศาสนามองว่าโครงสร้างของชีวิตคือสังขาร หมายถึงสิ่งที่มีปัจจัยปรุงแต่งขึ้น” (พระมหาอานวย โปราณภาณี, 2546, น.30-31) เป็นการปรุงแต่งเซลล์ตั้งต้นที่ได้รับเข้ามาใหม่จากกระบวนการโคลนนิ่ง “ให้ย้อนกลับไปอยู่ในสภาพเหมือนกับตอนที่เริ่มต้นชีวิตใหม่ กลายเป็นตัวอ่อนอีกครั้ง” (ยงยุทธ ยุทธวงศ์และศุภชัย หล่อโลหการ, 2547, น.35) แล้วสร้างปัจจัยปรุงแต่งขึ้นมาเพื่อให้เอื้อต่อการเจริญเติบโต แต่ลักษณะทางพันธุกรรมได้ถูกกำหนดไว้แล้วตั้งแต่การเลือกเซลล์ตั้งต้นมาสร้างตัวอ่อน โดยในมุมมองของพระพุทธศาสนาเห็นว่ามนุษย์เป็นชีวิตาตุที่เป็นไปตามกฎกรรมพันธุ์

กระบวนการเกิดของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นการเกิดแบบธรรมชาติหรือเกิดจากการโคลนนิ่ง ล้วนมาจากการปรุงแต่งกันขึ้นหรือประกอบกันขึ้นด้วยองค์ประกอบหลายประการ ซึ่งมนุษย์แต่ละคน ประกอบด้วยชั้น 5 ได้แก่ 1) รูป คือ ส่วนของร่างกาย ได้แก่ ดิน น้ำ ไฟ และลม เรียกมหาธาตุรูป 4 โดยรูปนั้นมีสภาพเป็นความแข็ง ความเหลว ความแผดเผาและความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ (บุญ นิลเกษ, 2552, น.13) พระพุทธศาสนา มองร่างกายของมนุษย์ว่าเป็นสังขาร เพราะถูกปรุงแต่งขึ้น ด้วยธาตุ 4 ที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน เป็นการทำปฏิริยาเคมีทางชีววิทยา 2) เวทนา คือ ความรู้สึกสุข ทุกข์ ไม่สุขไม่ทุกข์ 3) สัญญา คือ ความจำได้หมายรู้ 4) สังขาร คือ การคิดปรุงแต่ง และ 5) วิญญาณ คือ ความรับรู้ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าจิต และเรียกต่อไปว่าปฏิสนธิวิญญาณ หรือปฏิสนธิจิต เมื่อชั้นทั้ง 5 รวมศูนย์กันก็จะทำให้เป็นมนุษย์หรือสัตว์ “มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตชนิดพิเศษที่ได้รับ การปรุงแต่งขึ้นมาเป็นนามและรูปหรือกายกับจิต” (สิทธิ บุตรอินทร์, 2532, น.113) รูปเป็นส่วนของ ร่างกาย ส่วนเวทนา สัญญา สังขารและวิญญาณจัดเป็นนาม โดยในส่วนของชีวจริยธรรมว่าด้วย ส่วนประกอบของชีวิตมนุษย์โคลนนิ่งนั้นจะเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมส่วนประกอบของชีวิต ให้มีพัฒนาการอย่างเต็มที่ ถ้าหากกระบวนการโคลนนิ่งไปจำกัดส่วนประกอบของชีวิตหรือทำให้ ส่วนประกอบใดส่วนประกอบหนึ่งของชีวิตบกพร่องก็จะทำให้ขัดกับหลักชีวจริยธรรม

3. ชีวจริยธรรมว่าด้วยเสรีภาพในการเลือกทางเดินของชีวิต

เนื่องจากชีวิตมนุษย์โคลนนิ่งและมนุษย์ที่เกิดตามธรรมชาติล้วนมีสภาพความเป็นมนุษย์ โดยพื้นฐานเช่นเดียวกัน แม้มนุษย์โคลนนิ่งจะถูกสร้างขึ้นจากกระบวนการพิเศษ และถูกกำหนด ให้มีลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนมนุษย์ต้นแบบก็ตาม แต่ก็ไม่ได้หมายความว่ามนุษย์โคลนนิ่งจะถูก กำหนดให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมนุษย์ต้นแบบ เนื่องจากมนุษย์ทุกคนมีสิทธิในชีวิตของตนเอง แม้แต่คน ป่วยใกล้ตายระยะสุดท้ายก็ยังมีสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่ โดยมนุษย์โคลนนิ่งก็มีสิทธิในชีวิตของตนเอง มีสิทธิที่จะเลือกหรือปฏิเสธบางอย่างได้ และมีสิทธิในการกระทำที่ไม่กระทบต่อผู้อื่นในทางร้าย มีกิเลสเป็นเหตุให้ทำกรรมและการได้รับวิบากคือผลของกรรมนั้น เป็นปัจจัยให้เกิดกิเลสแล้วทำกรรม หมุนเวียนต่อไปอีก เกิดภพเกิดชาติ พระพุทธเจ้าตรัสว่า “โลกหน้ามีอยู่ เหล่าสัตว์ผู้ผดุงเกิดขึ้นมีอยู่ ผลวิบากกรรมที่สัตว์ทำดีทำชั่วมีอยู่” (พระไตรปิฎก ฉบับมหาจุฬาฯ (ภาษาไทย) (2539) สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวรรค เล่มที่ 10 ข้อที่ 309 หน้าที่ 243) โดยมนุษย์โคลนนิ่งมีเสรีภาพ ในชีวิตตนเอง มีเสรีภาพในชีวิตตนเอง มีการกระทำและการได้รับผลของการกระทำของตนเอง “กรรมจึงเป็นตัวกำหนดการเกิดของมนุษย์ ซึ่งเรียกว่ากรรมลิขิต” (คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม, 2549, น.15) โดยชีวจริยธรรมของมนุษย์โคลนนิ่งนอกเหนือจากกระบวนการโคลนนิ่ง แล้ว หลังจากนั้นก็ยังทำให้มีสิทธิที่จะถูกเลี้ยงและได้รับการดูแลจากพ่อแม่และคนในสังคม มีสิทธิ ที่จะมีชีวิตอยู่และเลือกการกระทำของตนเองได้ ซึ่งจะทำให้มีเสรีภาพในการเลือกทางเดินชีวิต ของตนเองได้โดยไม่ขัดหลักจริยธรรมและกฎเกณฑ์ทางสังคม ส่วนการบีบบังคับหรือจำกัดเสรีภาพ ในทางสร้างสรรค์ของมนุษย์โคลนนิ่งถือว่าเป็นการขัดกับหลักชีวจริยธรรม

4. จริยธรรมว่าด้วยการลดทอนศักยภาพของชีวิตมนุษย์

แม้ว่ามนุษย์โคลนนิ่งจะมาจากวิธีการที่แตกต่างจากมนุษย์ปกติทั่วไป แต่ก็มียอดประกอบ เหมือนกัน คือ ประกอบด้วยชั้น 5 มีปฏิสนธิวิญญาณและเป็นไปตามกิเลส กรรม และวิบาก มนุษย์โคลนนิ่งประกอบด้วยกายกับจิตหรือรูปกับนาม จึงไม่มีความแตกต่างจากมนุษย์ปกติทั่วไป

สิ่งที่แตกต่างกันจึงมีเพียงกิเลส กรรม และวิบาก หรือเมื่อเกิดมาเป็นมนุษย์แล้วจะประกอบกุศลกรรมหรืออกุศลกรรม ปัญหาเชิงจริยธรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์โคลนนิ่ง คือ การถูกลดทอนศักยภาพของชีวิตลง ทั้งในส่วนของการศึกษาการดำเนินชีวิตและศักยภาพในการพัฒนาชีวิต เนื่องจากผู้ที่โคลนนิ่งขึ้นมามักจะเป็นไปเพื่อสนองความต้องการของตนเองในการกิจใดภารกิจหนึ่ง นั่นเท่ากับว่าได้กำหนดและควบคุมพันธุกรรมและกำหนดภารกิจไว้เพื่อให้มนุษย์โคลนนิ่งได้ดำเนินไปตามนั้น ซึ่งเป็นการลดทอนศักยภาพของชีวิตมนุษย์โคลนนิ่ง

มนุษย์โคลนนิ่งไม่ใช่กายเดียวกับมนุษย์ต้นแบบ และไม่ใช่จิตดวงเดียวกันด้วย เพราะธรรมชาติของสรรพสิ่งมีการแตกดับอยู่เสมอ สิ่งที่ได้รับมาจากมนุษย์ต้นแบบจึงเป็นเพียงคุณสมบัติทางพันธุกรรม มีการถ่ายทอดพันธุกรรมทางร่างกาย แต่พันธุกรรมต้นแบบเดิมที่ถูกนำมาใช้ได้เสื่อมสลายไปแล้ว มีเพียงเซลล์ใหม่ที่เกิดมาทดแทนเท่านั้น มนุษย์ต้นแบบกับมนุษย์โคลนนิ่งจึงเป็นคนละร่างและคนละจิตกัน มีวิวัฒนาการอย่างเป็นอิสระจากมนุษย์ต้นแบบ และไม่มีพันธะทางวิญญาณต่อกัน มีเพียงสำนักทางจริยธรรมที่ต้องปฏิบัติต่อมนุษย์ต้นแบบในฐานะบุพการี ส่วนกรรมและกิเลสของมนุษย์ต้นแบบก็ไม่สามารถถ่ายทอดไปสู่มนุษย์โคลนนิ่งได้ แม้ว่ามนุษย์ต้นแบบที่มีจิตใจชั่วร้ายปานใด ก็ไม่ได้ถ่ายทอดความชั่วร้ายทางจิตไปสู่มนุษย์โคลนนิ่ง ถ้าหากมนุษย์โคลนนิ่งอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการอบรมบ่มนิสัยให้มีสัมมาทิฐิ จิตใจของมนุษย์โคลนนิ่งอาจดีกว่าจิตใจของมนุษย์ต้นแบบก็ได้ โดยมนุษย์โคลนนิ่งจึงไม่ควรถูกจำกัดหรือลดทอนศักยภาพในชีวิต เพราะศักยภาพของมนุษย์มีศักยภาพเหลือในการพัฒนาตนเอง

5. ชีวจริยธรรมว่าด้วยศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ความเป็นมนุษย์ของมนุษย์โคลนนิ่งก็เหมือนกับมนุษย์ทั่วไป คำว่า “มนุษย์เป็นภาษาสันสกฤต ตรงกับภาษาบาลีว่า มนุส คำว่า มนุส แยกศัพท์เป็น มน+อสุ โดย มน แปลว่าใจ อสุ แปลว่า สูง มนุษย์จึงหมายถึงผู้มีใจสูง (พิน ดอกบัว, 2543, น.32) หรือสัตว์ที่รู้จักใช้เหตุผล (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, น.879) ความเป็นมนุษย์จึงไม่ใช่แค่ปัจจัยในทางกายภาพเท่านั้น แต่สิ่งสำคัญจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจิตใจสูงกว่าสัตว์ทั่วไป ธรรมชาติของชีวิตมีสภาพเป็นการหลอมรวมกันเข้าของรูปกับนาม เป็นส่วนที่เป็นร่างกายกับส่วนที่เป็นจิตวิญญาณ ธรรมชาติของกายคือความเป็นรูปร่างและรับสัมผัส ส่วนธรรมชาติของจิตคือการรู้อารมณ์ที่มากกระทบ การหยั่งรู้หรือสั่งสมอารมณ์ ธรรมชาติที่สั่งสมบุญหรือบาป สภาพชีวิตมนุษย์จึงเป็นกระบวนการดำรงอยู่ของกายและจิต ไม่ว่ามนุษย์ที่เกิดเองตามธรรมชาติหรือ มนุษย์ที่เกิดจากกระบวนการโคลนนิ่ง ก็มีองค์ประกอบจากส่วนที่เป็นกายและจิต แต่คุณสมบัติของกายขึ้นอยู่กับพันธุกรรม การดูแลรักษา อยู่ในสิ่งแวดล้อมและสังคมที่เหมาะสมต่อการดำรงชีพ มีการบริโภคปัจจัย 4 ที่เกื้อกูลต่อร่างกาย และการฝึกทักษะทางร่างกายหรือการออกกำลังกาย ส่วนจิตก็จะมี ความแตกต่างกันตามจิตนิสัยที่ได้รับการสั่งสมมาจากอดีต และสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อจิตใจ ประกอบกับการอบรมสั่งสอนในปัจจุบัน ดังนั้น มนุษย์โคลนนิ่งจึงไม่ใช่มนุษย์สายพันธุ์พิเศษจากมนุษย์ทั่วไป แม้ว่าจะกระบวนการเกิดที่แตกต่างจากคนทั่วไป และได้รับอิทธิพลของรหัสพันธุกรรมจากมนุษย์ต้นแบบก็ตาม แต่ก็นำไปฝังในผนังมดลูกเพื่อให้มีวิวัฒนาการในครรภ์ โดยสิ่งแวดล้อมในครรภ์จึงเป็นตัวแปรสำคัญในการกำหนดลักษณะของมนุษย์โคลนนิ่ง เช่น เจ้าของครรภ์เป็นโรคบางอย่างที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมให้กับมนุษย์โคลนนิ่งด้วย แม้ว่าการโคลนนิ่งจะทำให้ได้มนุษย์ที่มีลักษณะทางกายภาพเหมือนมนุษย์ต้นแบบก็ตาม แต่สิ่งที่ทำให้

มนุษย์โคลนนิ่งแตกต่างจากมนุษย์ต้นแบบก็คือพันธุกรรมเพิ่มเติมที่ได้จากแม่อุ้มบุญ ซึ่งจะเป็นพันธุกรรมแฝงอยู่ในมนุษย์โคลนนิ่ง ส่วนจิตใจก็อยู่ที่อนุสัยที่สั่งสมไว้ในอดีต สิ่งแวดล้อมและการอบรมสั่งสอนในปัจจุบัน ดังนั้น ชีวจริยธรรมว่าด้วยศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของมนุษย์โคลนนิ่งจึงควรได้รับการเคารพและไม่ถูกละเมิด โดยการตัดสินคุณค่าของมนุษย์ไม่ได้ตัดสินกันที่การกำเนิดหรือลักษณะทางพันธุกรรม แต่ตัดสินที่การกระทำของแต่ละคน (จริยธรรม) การมีจิตใจสูง (คุณธรรม) และการมีเหตุผลสร้างสรรค์ (ปัญญาประดิษฐ์) ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์โคลนนิ่งหรือมนุษย์ที่เกิดตามธรรมชาติก็ตาม ล้วนมีสภาพและศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับมนุษย์ทั่วไป

6. ชีวจริยธรรมมนุษย์โคลนนิ่งเชิงสังคมวิทยา

ก่อนที่จะมีเทคโนโลยีการโคลนนิ่ง มนุษย์ได้มีการคัดเลือกทางพันธุกรรมมาก่อนแล้ว ในแง่ของสังคมวิทยา มนุษย์สามารถคัดเลือกสายพันธุ์ได้ โดยการเลือกคู่ครองที่มีลักษณะตามต้องการ เช่น พ่อกับแม่เป็นคนหน้าตาสวยและรูปหล่อ ลูกก็จะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน หรือพ่อแม่ผิวดำ ลูกก็จะมีผิวดำเหมือนพ่อแม่ และพ่อแม่เป็นนักกีฬา มีการออกกำลังกายและดูแลสุขภาพตัวเองอยู่เสมอ ลูกก็จะเป็นคนที่มีร่างกายแข็งแรง ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามนุษย์สามารถคัดเลือกพันธุกรรมได้ตามธรรมชาติในทางสังคมวิทยา แต่ในทางชีววิทยาสามารถคัดเลือกสายพันธุ์ได้ด้วยวิธีการทางการแพทย์ ซึ่งเป็นการคัดเลือกพันธุกรรมโดยเลือกเซลล์ของบุคคลอันมีลักษณะตามต้องการแล้วนำมาเพาะเลี้ยงเป็นตัวอ่อน เมื่อเป็นตัวอ่อนแล้วก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์เพื่อใช้ในการรักษาโรค หรือจะใช้ในการสร้างชีวิตใหม่ขึ้นมา ในมุมมองของศาสนาพุทธเห็นว่าคุณลักษณะที่คล้ายกันมีอีกองค์ประกอบหนึ่งคือกรรม เพราะกรรมเป็นตัวกำหนดว่าบุคคลที่จะเป็นต้นแบบของพันธุกรรมเป็นใคร โดยเฉพาะคนที่เป็พ่อแม่ลูกก็จะเป็นผู้เคยทำกรรมร่วมกันมาก่อน กรรมจึงเป็นส่วนที่กำหนดลักษณะทางพันธุกรรมที่สำคัญ เช่น ความเชื่อที่ว่าคนที่เกิดมาสวยหรือหล่อเพราะว่าในอดีตชาติเป็นคนหมั่นรักษาศีลอยู่เป็นประจำ ส่งผลให้ชาตินี้เกิดมาสวยและหล่อ มีผิวพรรณผ่องใส เป็นต้น แม้ว่ามนุษย์โคลนนิ่งจะถูกเลือกสรรพันธุกรรมมาแล้ว แต่ในทางสังคมวิทยาแล้วมนุษย์โคลนนิ่งก็จะถูกคัดสรรโดยสังคม แม้ว่าจะมีพันธุกรรมที่ดีมาแล้วก็ไม่ใช่ว่าสังคมจะเห็นชอบตามนั้น เนื่องจากแต่ละสังคมก็จะมีค่านิยมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป ปัญหาเชิงชีวจริยธรรมจึงอยู่ที่ว่ามนุษย์โคลนนิ่งจะมีสถานภาพทางสังคมอย่างไร จะได้รับการยอมรับจากสังคมหรือไม่ หรืออาจถูกมองเป็นมนุษย์แปลกปลอมของสังคมก็ได้ ซึ่งก็จะกระทบต่อบทบาทหน้าที่ของมนุษย์โคลนนิ่งด้วย และอาจถูกปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมกับคนในสังคม โดยมาตรฐานทางชีวจริยธรรมในเชิงสังคมวิทยา คือ การเคารพสิทธิในชีวิต การไม่ทำร้ายกัน การเคารพกฎเกณฑ์ทางสังคม และการมีปฏิสัมพันธ์โดยมีจุดหมายร่วมกัน ซึ่งมนุษย์โคลนนิ่งจะต้องได้รับการปฏิบัติต่อสังคมเหมือนกัน

7. ชีวจริยธรรมว่าด้วยการป้องกันการค้ำมนุษย์

ในอนาคตการโคลนนิ่งจะไม่จำกัดอยู่ในวัตถุประสงค์เพื่อการรักษาและเพื่อสร้างชีวิตใหม่เท่านั้น แต่จะมีเจตนาแอบแฝงหลายรูปแบบ หนึ่งในนั้นจะเป็นการโคลนนิ่งในเชิงธุรกิจ เช่น การโคลนนิ่งเพื่อสร้างอะไหล่มนุษย์ การโคลนนิ่งเพื่อสร้างตัวอ่อนออกจำหน่าย การตั้งองค์กรขึ้นมาเพื่อรับจ้างโคลนนิ่งโดยเฉพาะ ซึ่งจะทำให้มนุษย์เป็นเหมือนสินค้าหรือวัตถุทางการค้ารูปแบบหนึ่ง โดยจะต้องมีการร่วมกันวางหลักชีวจริยธรรมเพื่อป้องกันการค้ำมนุษย์ในรูปของการโคลนนิ่ง

บทสรุป

ปัจจุบันการโคลนนิ่งมนุษย์จะเกิดขึ้นหรือไม่ก็ตาม แต่ในอนาคตจะมีการทำโคลนนิ่งมนุษย์อย่างแน่นอน ซึ่งปัจจุบันก็มีข้อถกเถียงกันว่าการแอบโคลนนิ่งมนุษย์ได้แล้ว แต่ยังเป็น การแอบทำอย่างลับๆ โดยเป็นไปตามวิวัฒนาการของมนุษย์ ซึ่งจะมีทั้งฝ่ายที่เห็นด้วยและฝ่ายที่คัดค้าน โดยฝ่ายที่เห็นด้วยก็อ้างว่าเป็นการพัฒนาในเชิงพันธุวิศวกรรมเพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อมนุษยชาติ แต่ฝ่ายที่คัดค้านก็จะมีเหตุผลด้วยความปลอดภัยและการขัดจริยธรรม แต่หากประเทศใดมีกฎหมายอนุญาตให้มีการโคลนนิ่งมนุษย์ได้ในอนาคต ก็จะมีปัญหาถกเถียงกันในเชิงชีวจริยธรรม (bioethics) ซึ่งเป็นการปฏิบัติต่อสิ่งมีชีวิตอย่างมีคุณธรรม ไม่ทำร้าย หรือทำอันตรายต่อสัตว์หรือมนุษย์ โดยบทความนี้ได้นำเสนอชีวจริยธรรมในการโคลนนิ่งมนุษย์ 7 ด้าน ได้แก่ 1) ชีวจริยธรรมการกำเนิดมนุษย์โคลนนิ่ง คือ การได้มาซึ่งสารพันธุกรรมจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของโดยชอบธรรม กระบวนการสร้างตัวอ่อนจะต้องมีมาตรฐานความปลอดภัยสูง และจะต้องไม่มีการทำลายตัวอ่อน 2) ชีวจริยธรรม ว่าด้วยส่วนประกอบของชีวิตมนุษย์โคลนนิ่ง โดยกระบวนการโคลนนิ่งจะต้องไม่ทำลายหรือทำให้ส่วนประกอบของมนุษย์โคลนนิ่งบกพร่องหรือเสียหาย 3) ชีวจริยธรรมว่าด้วยเสรีภาพในการเลือกทางเดินของชีวิต โดยจะต้องไม่จำกัดเสรีภาพในการเลือกทางเดินของมนุษย์โคลนนิ่ง เพื่อไม่ให้มนุษย์โคลนนิ่งสูญเสียเสรีภาพให้ตกอยู่ภายใต้การควบคุมของมนุษย์ต้นแบบ 4) จริยธรรมว่าด้วยการลดทอนศักยภาพของชีวิตมนุษย์ โดยจะต้องไม่ลดทอนศักยภาพในการดำเนินชีวิตและศักยภาพ ในการพัฒนาชีวิตของมนุษย์โคลนนิ่ง 5) ชีวจริยธรรมว่าด้วยศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการกำเนิดของมนุษย์จะมาด้วยกระบวนการใดก็มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน ซึ่งมนุษย์สมควรได้รับและปฏิบัติต่อกันอย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะมนุษย์ด้วยกัน 6) ชีวจริยธรรมมนุษย์โคลนนิ่งเชิงสังคมวิทยา โดยมนุษย์โคลนนิ่งและมนุษย์ทั่วไปสมควรได้รับการปฏิบัติต่อกันอย่างเท่าเทียมในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม และไม่ควรถูกกระทำแย่ในทุกรณี 7) ชีวจริยธรรมว่าด้วยการป้องกันการค้ามนุษย์ โดยไม่ใช้มนุษย์โคลนนิ่งเป็นสินค้าหรือวัตถุทางการค้า ดังนั้น ชีวจริยธรรมจึงเป็นตัวควบคุมการโคลนนิ่งให้เป็นไปอย่างสร้างสรรค์และไม่ก่อให้เกิดปัญหาหรือผลกระทบต่อมนุษยชาติต่อไป

บรรณานุกรม

- คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2549). *มนุษย์กับการใช้เหตุผล*. มหาสารคาม: หจก. อภิชิตการพิมพ์.
- นำชัย ชีววรรณ. (2551). *สเต็มเซลล์*. กรุงเทพฯ: สารคดี.
- บรรจบ บรรณรุจิ. (2537). *จิต มโน วิญญาณ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ:ธรรมสภา.
- บุญย นิลเกษ. (2552). *มหัศจรรย์ความเป็นจริงของชีวิต*. กรุงเทพฯ: เลี่ยงเสียง.
- ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. (2549). *สเต็มเซลล์ ดีเอ็นเอและชีวจริยธรรม*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- พระเทพโสภณ (ประยูร ธมมจิตโต) และคณะ. (2545). *พระพุทธศาสนากับวิทยาการโลกยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระมหาอำนาจ โปราณภาณี. (2546). *สากลธรรม*. กรุงเทพฯ: สือตะวัน จำกัด.
- พิน ดอกบัว. (2543). *แนวความคิดเกี่ยวกับสังสารวัฏ: การเวียนว่ายตายเกิดในพระพุทธศาสนา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โสภณการพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย. ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ยงยุทธ์ วิริยาธุตังกูร. (ม.ป.พ.). *พุทธศาสนากับจิตย่น*. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- ยงยุทธ์ ยุทธวงศ์และศุภชัย หล่อโลหการ. (2547). *โคลนนิ่ง เทคโนโลยีสะท้านโลก* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ปทุมธานี: สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- สิทธิ์ บุตรอินทร์. (2532). *มนุษย์นิยม*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์.
- Brennan, J.R. (1985). *Pattern of Human Heredity: An Introduction to Human Genetics*. Prentice Hall. New Jersey.